

11.02.2012

ΑΠΟΨΗ : Ευέλικτες παραστάσεις σε ρευστούς καιρούς

Του Βασιλη Νουλα*

Το κυρίαρχο μοντέλο θεατρικής παραγωγής στην Ελλάδα είναι ακόμη η κειμενοκεντρική παράσταση, που παίζεται ολόκληρη τη σεζόν, και που υπογράφεται από έναν σκηνοθέτη ο οποίος ταυτόχρονα είναι και ο θεατρώνης. Ή, σε παραλλαγή, μία παράσταση στην οποία ο ηθοποιός (ο πρωταγωνιστής ή η πρωταγωνίστρια) είναι ταυτόχρονα και ιδιοκτήτης του θεάτρου.

Αυτό ήταν (και εν πολλοίς εξακολουθεί να είναι) και το επιχορηγούμενο θεατρικό μοντέλο, χωρίς να μπορεί κανείς να διαχωρίσει εύκολα αν αυτό που επιχορηγείται τελικά είναι μία παραστασιακή δημιουργία ή μία θεατρική επιχείρηση-κτίριο, εφόσον αυτά τα δύο συχνά παραμένουν τόσο στενά συνυφασμένα!

Ωστόσο, το μοντέλο αυτό τείνει να ξεπεραστεί. Η νέα θεατρική παραγωγή είναι ευέλικτη, ευπροσάρμοστη, προγραμματίζει μικρό αριθμό παραστάσεων, σύντομης διάρκειας (οι περισσότερες διαρκούν γύρω στη μία ώρα), συχνά μη κειμενοκεντρική (performance, devised theatre, κ.λπ.), και -το σημαντικότερο- δεν συνδέεται με όρους ιδιοκτησίας με τον χώρο όπου παίζεται.

Εκτός από την τάση των site specific παραστάσεων σε μη θεατρικούς χώρους (σ.σ. σε καφέ, σε μπαρ, σε χώρους ψυχαγωγίας, ακόμη και σε ταράτσες), το σύνηθες είναι ότι οι θεατρικές ομάδες αναζητούν πρόσκαιρη στέγη σε καλλιτεχνικούς πολυχώρους στο κέντρο της πόλης ή σε ιδρύματα, με σχετικά χαμηλά ενοίκια ή με μέρος από τα εισιτήρια.

Οι χώροι αυτοί έχουν μια διαφορετική αισθητική από τις προσωποπαγείς θεατρικές επιχειρήσεις-σκηνές και οι οικονομικοί όροι είναι καλύτεροι. Ο γενικός κανόνας είναι πως όταν υπάρχουν απολαβές για την ομάδα (είτε από επιχορήγηση είτε από το πλαίσιο κάποιου μεγάλου οργανισμού όπως Φεστιβάλ Αθηνών, κ.λπ.) οι συντελεστές αμείβονται κανονικά, ενώ όταν δεν υπάρχουν έσοδα, αμείβονται πενιχρά ή καθόλου.

Στην εποχή της εργασιακής ρευστότητας και επισφάλειας, η σύγχρονη θεατρική παραγωγή ακολουθεί εκ των πραγμάτων νέες ευέλικτες στρατηγικές. Αν, κατά τον Zygmunt Bauman, οι καιροί μας είναι ρευστοί, τότε και το θέατρο που τους αρμόζει δεν μπορεί παρά να είναι κι αυτό ρευστό. Με ό,τι θετικό και αρνητικό συνεπάγεται ένας τέτοιος προσδιορισμός!

* Ο κ. Βασίλης Νούλας είναι σκηνοθέτης της Ομάδας Nova Melancholia.

Έντυπη έκδοση